

revidovaný

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

2. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma vzdelávania	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Názov školy	Základná škola s materskou školou Podolíneec
Adresa školy	Školská 2, 065 03 Podolíneec
IČO	31967256
Riaditeľ školy	Mgr. Silvia Reľovská
Kontakty	tel.:052/4391137, 0904675420 e-mail:zspodolinec@gmail.com
Zriaďovateľ	Mesto Podolíneec
Adresa	Nám. Mariánske 3, 065 03 Podolíneec
Kontakty	tel.:052/4391205, e-mail:mupodolinec@podolinec.eu

Podolíneec, 23.06.2022

Mgr. Silvia Reľovská
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Dátum vydania	12.09.2008	
Dátum prerokovania	28.08.2008	pedagogická rada
Dátum prerokovania	11.09.2008	rada školy
Dátum schválenia	28.08.2008	riaditeľ školy
Platnosť od	01.09.2008	
Revidovanie	28.08.2009	<ul style="list-style-type: none"> - úprava učebných plánov - úprava hodnotenia žiakov - doplnené učebné osnovy pre 6. ročník a učebné osnovy prierezových tém
	30.08.2010	<ul style="list-style-type: none"> - úprava učebných plánov pre 5. a 6. roč. - úprava hodnotenia žiakov - doplnené učebné osnovy pre 7. ročník a učebné osnovy prierezových tém - počty žiakov pri delení triedy na skupiny
	31.08.2011	<ul style="list-style-type: none"> - úprava štatistických údajov - úprava učebných plánov - úprava hodnotenia žiakov - doplnené učebné osnovy pre 8. ročník a učebné osnovy prierezových tém - počty žiakov pri delení triedy na skupiny
	27.08.2012	<ul style="list-style-type: none"> - úprava štatistických údajov - úprava učebných plánov v súvislosti so zavádzaním celodenného výchovného systému - doplnené učebné osnovy voliteľných predmetov
	25.02.2014	<ul style="list-style-type: none"> - zmena bodu VI. Hodnotenie predmetu v učebných osnovách všetkých predmetov
	01.09.2015	<ul style="list-style-type: none"> - zmena učebného plánu - iŠkVP sa od 01.09.2015 uplatní v 5. ročníku
	01.09.2016	<ul style="list-style-type: none"> - iŠkVP sa od 01.09.2015 uplatní v 5. a 6. ročníku
	01.09.2017	<ul style="list-style-type: none"> - iŠkVP sa od 01.09.2015 uplatní v 5. 6. a 7. ročníku - zmena učebného plánu (dejepis v 9. ročníku a zrušenie vyučovania voliteľného predmetu OCP v 9. ročníku)
	01.09.2018	<ul style="list-style-type: none"> - iŠkVP sa od 01.09.2015 uplatní v 5. 6. 7. a 8. ročníku
	28.08.2019	<ul style="list-style-type: none"> - zmena učebného plánu - zmena učebných osnov predmetu OCP v 5. – 9. ročníku
	20.05.2020	<ul style="list-style-type: none"> - dodatok č.1 k ŠkVP k hodnoteniu žiakov v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školskom roku 2019/2020

	31.08.2020	<ul style="list-style-type: none"> - zmena učebného plánu - úprava štatistických údajov - doplnenie článku II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu: <ul style="list-style-type: none"> 5. Zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami 5.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením 5.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia - doplnené učebné osnovy voliteľných predmetov
	28.06.2021	<ul style="list-style-type: none"> - úprava článkov po zrušení ŠT: <ul style="list-style-type: none"> I. Všeobecná charakteristika školy: <ul style="list-style-type: none"> 1.2 Charakteristika žiakov, 1.3 Personálne zabezpečenie – charakteristika pedagogického zboru, II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu: <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.
	23.06.2022	<ul style="list-style-type: none"> - zmena článku I. Všeobecná charakteristika školy: <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Organizácia, formy, dĺžka štúdia a spôsob ukončenia vzdelávania - zmena článku 1.5. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca - zrušenie čl. 1.6 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy - zrušenie čl. 1.7 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia - zmena článku 1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami - zmena časti III - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia na Hodnotenie detí a žiakov - zrušenie článku 3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov - zrušenie článku 3.3 Hodnotenie školy - úprava článku II. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

I. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Organizácia, formy, dĺžka štúdia a spôsob ukončenia vzdelávania

Základná škola je súčasťou Základnej školy s materskou školou Podolíneč. Je to plne organizovaná škola s kapacitou 560 žiakov, v ktorej sú spravidla dve triedy v ročníku. Základná škola má deväť ročníkov. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba naväzujúcimi vzdelávacími programami. V meste Podolíneč je škola jedinou základnou školou, k svojej činnosti využíva tri budovy umiestnené v spoločnom areáli. Budovy s triedami sú spojené spojovacou chodbou, budova školských dielní stojí oddelene od ostatných. Areál školy je situovaný v centre mesta, vzdialenosť dochádzania do školy nepresahuje 15 minút pešej chôdze.

2. stupeň základnej školy tvorí spravidla piaty až deviaty ročník základnej školy. Vzdelávanie sa uskutočňuje dennou formou v dopoludňajších hodinách. Vyučovanie sa člení na vyučovacie hodiny s dĺžkou 45 minút, prebieha podľa pevného rozvrhu hodín a končí sa najneskôr o 13.00 hod. Vyučovanie je jednozmenné, počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu. Výchovno - vzdelávací proces je dopĺňaný mimotriednymi a mimoškolskými formami, ako sú lyžiarsky kurz, exkurzie, vychádzky, školské projekty a pod.

Stravovanie žiakov je zabezpečené v školskej jedálni. V popoludňajších hodinách sa môžu žiaci podľa záujmu venovať záujmovej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent školského vzdelávacieho programu pre 2. stupeň získa nižšie stredné vzdelanie úspešným absolvovaním deviateho ročníka.

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 5.–8. ročník a ktorí neúspešne absolvovali 9. ročník sa vydávajú vysvedčenia bez uvedenia úrovne Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR).

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 9. ročník sa na vysvedčení s doložkou uvedie označenie úrovne Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR): 2.

1.2. Charakteristika žiakov

Školský obvod pre druhý stupeň školy tvorí mesto Podolíneec a obec Nižné Ružbachy. Školu okrem žiakov zo školského obvodu navštevujú aj žiaci z iných obcí prevažne z okresu Kežmarok. Na druhom stupni prevládajú žiaci z Podolínce – cca 85%, žiaci z Nižných Ružbách a z iných obcí sú zastúpení zhodne približne pätnástimi percentami.

Školu navštevuje takmer celá školopovinná populácia dvoch obcí. Zastúpenie žiakov s priemerom od 1,00 do 2,00 je nad 50%, priemerný prospech horší ako 3,5 má asi 10 % žiakov.

Približne 10 % žiakov tvoria deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, v tejto skupine prevládajú rómski žiaci.

Okrem toho máme každý rok približne 10-20 individuálne začlenených žiakov s rôznymi špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov v bežných triedach.

1.3. Charakteristika pedagogického zboru

Výchovno – vzdelávací proces na prvom stupni zabezpečujú pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady a požiadavky stanovené platnou legislatívou. Ich prácu priamo riadi zástupca riaditeľa školy pre základnú školu.

Všetci učitelia majú požadovanú pedagogickú spôsobilosť, ťažšie je však zabezpečiť 100% odbornosť vyučovania všetkých predmetov. Informácia o odbornosti vyučovania jednotlivých predmetov je neoddeliteľnou súčasťou školského vzdelávacieho programu a aktualizuje sa raz ročne k 1. septembru školského roka. Väčšina učiteľov býva v Podolínci, vekové zloženie pedagógov je primerané. Učitelia s dlhšou pedagogickou praxou sú priebežne dopĺňaní absolventmi vysokých škôl, ktorých uvádzajú do praxe a odovzdávajú im svoje skúsenosti. V prípade potreby vyučujú učitelia druhého stupňa aj na prvom stupni školy, pri predmetoch s nižšou hodinovou dotáciou zabezpečujeme vyučovanie aj učiteľmi vo vedľajšom pracovnom pomere.

Na prvom aj druhom stupni pôsobia pedagogickí asistenti učiteľa, ktorých úlohou je pomáhať učiteľom počas vyučovania pri práci so žiakmi so zdravotným znevýhodnením a zo sociálne znevýhodneného prostredia. Poradenskú činnosť v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami pre žiakov, ich rodičov ako aj pre pedagógov poskytuje školský špeciálny pedagóg, ktorý vedie aj dokumentáciu týchto žiakov. V prípadoch začlenenia týchto žiakov v bežných triedach koordinuje činnosť triedneho učiteľa a ostatných vyučujúcich vo vzťahu k týmto žiakom, zabezpečuje kontakt a spoluprácu s centrom pedagogickopsychologického (resp. špeciálno-pedagogického) poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP). Vykonáva zároveň špeciálno-pedagogické intervencie a vyučuje predmet špeciálno-pedagogickej podpory – Rozvíjanie špecifických funkcií. Vekové zloženie pedagógov je primerané, učitelia s dlhšou pedagogickou praxou sú priebežne dopĺňaní absolventmi vysokých škôl, ktorých uvádzajú do praxe a odovzdávajú im svoje skúsenosti.

1.4 Profesionálny rozvoj pedagogických zamestnancov

Profesionálny rozvoj pedagogických zamestnancov je procesom prehĺbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesionálnych kompetencií, získavania profesionálnych kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca, získavania profesionálnych kompetencií vyššieho kariérového stupňa, overovania profesionálnych kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa, získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo využívania a hodnotenia získaných profesionálnych kompetencií. Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávania, tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti, najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej, sebavzdelávania a výkonu pracovnej činnosti alebo absolvovania odbornej štáže zameranej na inovovanie profesionálnych kompetencií.

Profesionálny rozvoj sa riadi podľa plánu profesionálneho rozvoja, ktorý vyplýva zo zamerania školy, jej potrieb a z vlastnej iniciatívy pedagogických zamestnancov. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sa organizuje ako kvalifikačné vzdelávanie, funkčné vzdelávanie, špecializačné vzdelávanie, adaptačné vzdelávanie, predatestačné vzdelávanie, inovačné vzdelávanie, aktualizčné vzdelávanie.

Pri výbere vzdelávacích podujatí sa orientujeme na ponuku Metodicko-pedagogického centra Bratislava, alokované pracovisko Prešov, na ponuku štúdia popri zamestnaní na vysokých školách s pedagogickým zameraním a na podujatia iných vzdelávacích inštitúcií. V niektorých prípadoch zabezpečujeme vzdelávanie pedagogických zamestnancov pomocou učiteľov z vlastných radov.

1.5. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu.

Projekty v minulosti:

Od roku 2005 bola každý rok jedna trieda piateho ročníka zapojená do projektu „Správaj sa normálne“, ktorý realizovalo Obvodné oddelenie policajného zboru v Podolínci a jeho cieľom bolo oboznámiť školopovinnú mládež prostredníctvom desiatich tematických blokov napríklad s dopravnou výchovou, následkami fajčenia či hrozbou drog.

V rokoch 2009 - 2010 zriadenie WI -FI siete pre prístup na internet v rámci projektu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len MŠ SR) E – vzdelávanie pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a z vlastných rozpočtových zdrojov.

Aktivity v separovaní odpadu – vybavenie školy zbernými kontajnermi na plasty, sklo, plechovky, monočlánky a drobný elektro odpad.

Roku 2011 sa škola rozhodla zareagovať na výzvu v rámci opatrenia „Premena tradičnej školy na modernú“ a vypracoval sa projekt s názvom Zážitkové učenie. Žiadosť bola úspešná a dňa 17. apríla 2012 bola podpísaná Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Základnou školou s materskou školou Podolíneč (ďalej len „škola“). Cieľom projektu bolo inovovať metódy vyučovania a učebné materiály zamerané na výučbu anglického jazyka a niektorých ďalších predmetov. Použitím inovovaných foriem a metód výučby a zlepšením materiálovo technického vybavenia školy sa podporila obsahová prestavba vzdelávania v základnej škole. Inovácia vzdelávacích metód vyučovania, ktoré odrážali aktuálne potreby spoločnosti a pracovného trhu, pripravila žiakov na ďalšie vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie, čím sa zvýšili ich šance na uplatnenie sa na pracovnom trhu.

V októbri 2011 sa implementoval národný projekt „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komún“, ktorý bol spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu v operačnom programe Vzdelávanie a bol určený pre základné školy v Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom, Žilinskom, Banskobystrickom, Prešovskom a Košickom samosprávnom kraji, ktoré vzdelávajú minimálne 20% žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia. Projekt umožnil účinný rozvoj žiakov z MRK aj mimo vyučovania, vrátane voľno časovej starostlivosti, poskytol možnosť doplnenia základného vzdelania v rámci špecifického vzdelávacieho programu pre žiakov, ktorí neukončili ZŠ a novovytvorené učebné materiály zatriaktívili vzdelávanie žiakov z MRK.

„Vybavenie odborných učební – ZŠ s MŠ Podolíneč“ - v roku 2018 Mesto Podolíneč zareagovalo na vyhlásenú výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej ako „NPF“). Účelom Zmluvy o poskytnutí NPF je vybavenie odborných učební a knižnice základnej školy v celkovej výške 115 723,28 €. Projekt bol financovaný z Operačného programu: Integrovaný regionálny operačný program. Hlavnými aktivitami projektu, ktorého samotná realizácia prebehla v roku 2020, bolo obstaranie školskej knižnice, obstaranie polytechnickej učebne (dielne) a obstaranie IKT učebne. Konkrétnym cieľom bolo zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl.

„Cieľným rozvojom gramotností k lepším vzdelávacím výsledkom“ – (09/2019 – 08/2021) projekt, ktorého poskytovateľom je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu a prijímateľom Základná škola s materskou školou Podolíneč. Škola získala v tomto projekte nenávratný finančný príspevok vo výške 137 158,49 € cez operačný program: Ľudské zdroje spolufinancovaný fondom: Európsky sociálny fond. Cieľom projektu je zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov. Medzi hlavné aktivity patrilo zvýšenie kompetencií, odborných zručností a skúseností pedagogických zamestnancov ako nástroj rozvíjania matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti žiakov a mimoškolská činnosť zameraná na zvýšenie prírodovedných, matematických, environmentálnych a jazykových zručností. Cieľom tejto aktivity bolo zvýšiť atraktivnosť mimoškolskej činnosti a vytvoriť pre žiakov krúžky, ktoré podporia rast jednotlivých gramotností. Pedagogické kluby zasa zabezpečovali aktívne sieťovanie a spoločnú spoluprácu pedagogických

zamestnancov na spoločných témach a medzigeneračnú výmenu medzi mladými a staršími/skúsenejšími pedagogickými zamestnancami.

Zapojením do programu „Školy, ktoré menia svet“ (2021-2023) zapojení pedagógovia získavajú komplexnú paletu možností pre profesionálny rozvoj a pre rozvoj občianskych a životných schopností a zručností ich žiakov. Prostredníctvom zavádzania interaktívnych metód a kreatívnych prvkov zábavného neformálneho vzdelávania do výučby tradičných predmetov podnecuje u žiakov kritické myslenie, myslenie v kontexte a v súvislostiach, mediálnu gramotnosť, demokratické zmýšľanie, morálne hodnoty, empatiu, dobrovoľnícke aktivity, občiansku angažovanosť a zodpovednosť.

Okrem „veľkých“ projektov každoročne vypracujú učitelia množstvo školských projektov so širokým zameraním od práce s deťmi a rodičmi, cez mimoškolské a voľno časové aktivity, prezentáciu na verejnosti, až po tvorbu učebných pomôcok. Každý rok sa objavia zaujímavé nové aktivity, sú však aj také, ktoré už stali tradičnými školskými podujatiami (napr. Valentínsky ples, Vianočná burza...). Popri súťažiach, prehliadkach, záujmových útvaroch, výletoch a exkurziách sa školské projekty významnou mierou podieľajú na spestrení školskej práce, rozširovaní vedomostí a zručností žiakov, formovaní ich postojov a na vyplňaní ich voľného času.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Rada školy je zostavená v súlade so zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 291/2004 Z.z. ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení. V priebehu školského roka zasadá najmenej trikrát. Na augustovom zasadnutí rada školy zvyčajne prerokováva „Správu o výchovnovzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach“ v uplynulom školskom roku, návrh organizácie školy na nasledujúci školský rok (počet tried a žiakov, učebný plán, zaradenie nepovinných predmetov a záujmových útvarov, materiálne a personálne podmienky, vzdelávanie žiakov so ŠVVP atď.). Na decembrovom zasadnutí je každoročne na programe návrh rozpočtu školy na nasledujúci kalendárny rok, vo februári je to „Správa o hospodárení školy“ za uplynulý kalendárny rok. Okrem toho sa do programu jednotlivých zasadnutí zaraďuje prerokovanie aktuálnych problémov (napr. zmeny v školskom poriadku, zmeny organizácie vyučovania a pod.).

Rodičovské združenie pri základnej škole je členom Slovenskej rady rodičovských združení. Plenárna schôdza sa schádza vždy na začiatku školského roka v septembri a pred jeho skončením v júni.

Na septembrovej schôdzi, ktorá sa schádza v školskej jedálni, predkladáme rodičom základné informácie o organizácii školského roka, predstavujeme im pedagogický zbor, informujeme o najzávažnejších problémoch v predchádzajúcom školskom roku, o ich právach a povinnostiach vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a zo školského poriadku, o podmienkach stravovania v školskej jedálni a ďalších podmienkach života v škole. Počas tejto schôdze dochádza aj k voľbe orgánov rodičovského združenia. Rodičovskú radu tvoria zvolení zástupcovia každej triedy – triedni dôverníci, tí si spomedzi seba volia trojčlenný výbor rodičovského združenia. Obidva orgány majú potrebné kompetencie na činnosť medzi plenárnymi zasadnutiami.

O výsledkoch výchovy a vzdelávania detí informujeme rodičov na konzultačných rodičovských združeníach, kde triedny učiteľ a vyučujúci v triede podávajú rodičom informácie o práci ich dieťaťa v škole. Aktuálne problémy riešime osobnými pohovormi s rodičmi, na ktorých sú podľa závažnosti a charakteru problému prítomní aj riaditeľ školy alebo jeho zástupca, výchovný poradca alebo špeciálny pedagóg.

Pri prevencii, ale aj represii, negatívnych javov ako sú záškoláctvo, nezvládanie učiva, šikanovanie, neprimerané prejavy sexuálneho správania, fajčenie a požívanie iných návykových látok a pod., pri propagácii zdravého životného štýlu a pozitívneho myslenia, úzko spolupracujeme s mestským úradom, CPPP a P, regionálnym úradom verejného zdravotníctva, obvodným oddelením policajného zboru a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len „ÚPSVAR“). Formou prednášok a besied so žiakmi, spoločnými projektami, ale aj konkrétnymi opatreniami voči žiakom a rodičom sa snažíme negatívnym javom predchádzať, resp. ich včasným odhalením a riešením sa vyhýbame zhoršovaniu daného stavu.

II. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Inovovaný školský vzdelávací program vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, dotvára obsah vzdelávania školy podľa jej podmienok a požiadaviek, ktoré vychádzajú z potrieb žiakov alebo rodičov. Na ich základe vymedzuje vzdelávacie štandardy vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine. Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup.

Cieľom školského vzdelávacieho programu je podporovať poznávanie formou aktívneho objavovania, hľadania, skúmania, pátrania, zisťovania niečoho nového, napríklad výsledkov pokusu alebo experimentu, interpretácie či vytvárania rôznorodých verbálnych, obrazových a grafických textov, ktoré tvoria sociálny a kultúrny svet.

Vytváranie uvedených poznávacích činností možno všeobecne zhrnúť najmä do týchto oblastí výchovy a vzdelávania:

- rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť;
- posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením;
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu;
- podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného a morálneho človeka.

2.1 Pedagogický princíp školy – ciele výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania na druhom stupni školy je, aby žiaci nadobudli :

- primerane veku rozvinuté kľúčové spôsobilosti a životné zručnosti,
- zmysluplné základné vedomosti a znalosti,
- vypestovanú vedomú potrebu a základ záujmu o celoživotné učenie sa,
- jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Zámerni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú tieto očakávania od žiaka:

- osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou,
- mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy,
- osvojiť si a využívať efektívne stratégie učenia sa,
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce,
- mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.

Splnenie hlavných cieľov a zámerov výchovno – vzdelávacieho procesu predpokladá úzku a systematickú spoluprácu učiteľov, rodičov a žiakov, motivačné a tvorivé prostredie v škole ako aj funkčne a esteticky zodpovedajúce materiálne a technické vybavenie školy a jej vonkajšie a vnútorné prostredie.

Naše poslanie vidíme v postupnom plnení týchto hlavných úloh:

2.1.1 Pedagogická oblasť

- pripravovať kvalitné učebné osnovy, ktoré nebudú len „návodom“ pre učiteľa na zavedenie nového obsahu, metód a foriem vyučovania, ale dajú rodičom, a hlavne žiakom, odpovede na otázky „Čo sa mám učiť ? Ako zistím, že som sa to naučil ? Ako budem hodnotený ?“
- posilňovaním vnútornej motivácie žiakov a motivácie zo strany rodičov, primeraným hodnotením všetkých výkonov žiaka nahrádzať chýbajúcu vonkajšiu motiváciu (prijímacie pohovory, nedostatočné ohodnotenie vzdelania v niektorých oblastiach hospodárstva a pod.) ; žiak má spoznať odpoveď na otázku „Prečo sa mám učiť ?“
- rozvíjaním a rozširovaním netradičných foriem vyučovania, ako sú exkurzie, projekty, diskusie, vlastné pozorovania a pod. dosiahnuť, aby sa žiaci učili „bez násilia“, nielen od učiteľa a z kníh, ale aj navzájom jeden od druhého a z rôznych zdrojov, odhaľovať tým ich osobnosť a záujmy, podporovať ich komunikačné schopnosti, aby ich od vzdelávania neodrádzali otázky typu „Ako dlho sa budem učiť ? Ako, kedy, s kým a s čím sa mám učiť ?“
- skvalitniť vytypovanie a diagnostiku nadaných, tvorivých a talentovaných žiakov a umožniť im rozvíjanie ich schopností vytváraním výrazne podnetného prostredia, ktoré by uspokojilo ich prirodzené záujmy a nadviazalo na ich vedomostnú úroveň, ako aj ich zapájaním do najrôznejších súťaží a mimoškolských aktivít; tak aby sa v škole neobjavovali vyhlásenia typu „Ja to už viem a v škole sa nudím.“
- primeranú pozornosť venovať žiakom so špeciálnymi potrebami a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, vytvárať pre ich vzdelávanie individuálne programy resp. individuálne podmienky tak, aby nemali trvalý pocit, že „Toto sa nikdy nenaučím, toto nemôžem zvládnuť“.
- podporovať primerané a zmysluplné využívanie IKT vo všetkých fázach výchovno – vzdelávacieho procesu a dosiahnuť, aby žiaci pochopili význam ovládania práce s internetom, elektronickou poštou, textovým, tabuľkovým a grafickým editorom, ktorý pre nich má byť zdrojom informácií, prostriedkom vzdelávania, ale aj dobrým základom na rozvoj svojej počítačovej a informačnej gramotnosti v ďalšom štúdiu a v celom živote,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov,
- dosahovať súlad medzi vedomosťami a spôsobilosťami; „ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť, aké informácie majú hľadať, ako ich zaradiť do systému a pod.“,

- rozvíjať záujmovú činnosť tak, aby nebola len vyplnením voľného času, ale aj nástrojom výchovy a doplnkového vzdelávania, ktorý zohľadňuje záujmy žiakov a rodičov,
- podporovať žiakov v snahe dosiahnuť najvyšší osobný výkon a viesť ich aj k potrebe pomáhať slabším, upevňovať v nich pocit hrdosti na svoje meno, pôvod, národnosť, kultúru, obec a štát, zároveň v nich však prebúdať rešpekt a toleranciu k tým, ktorí sú iní.

2.1.2 Personálna oblasť

- posilniť profesijný a odborný rast zamestnancov a motivovať k nemu aj samotných zamestnancov,
- efektívnym využívaním kvalifikácie, jej rozširovaním a prijímaním nových zamestnancov s vhodnou aprobáciou zvýšiť odbornosť vyučovania, maximálny dôraz budeme klásť na zabezpečenie odbornosti vyučovania slovenského jazyka, matematiky, IKT a cudzích jazykov,
- dôsledným a objektívnym hodnotením práce a odmeňovaním a zabezpečením sociálnej istoty a stability zamestnancov ich motivovať k zvyšovaniu kvality svojej práce, vzdelávaniu, ochote prijímať zmeny a dosiahnuť u nich pocit uspokojenia a hrdosti, že pracujú práve v tejto škole,
- na voľné pracovné miesta prijímať uchádzačov s požadovanou kvalifikáciou a s čo najširším spektrom ďalších vedomostí a zručností, ktoré možno uplatniť v rôznych oblastiach života školy.

2.1.3 Spolupráca s rodičmi, verejnosťou a inými subjektmi

- pravidelne informovať rodičov o výchovno - vzdelávacích výsledkoch ich detí formou konzultačných rodičovských združení, osobných pohovorov, mailovej komunikácie, webovej stránky školy, sociálnymi sieťami, zavedenou internetovou žiackou knižkou a pod.; všetky problémy (prospech, správanie, dochádzka a pod.) riešiť v úzkej spolupráci rodičmi,
- rodičovskú radu a radu školy zapájať do prípravy a prijímania zásadných školských dokumentov (školský poriadok, vzdelávací program a pod.) a pravidelne im predkladať hodnotenie práce školy a výsledky hospodárenia,
- zvyšovať participáciu rodičov na práci školy napr. organizovaním dní otvorených dverí, ich priamou spolupracou pri príprave, realizácii a hodnotení projektov, záujmovej činnosti a rôznych kultúrnych a športových podujatí,
- prostredníctvom internetovej stránky školy, prípravou, realizáciou a prezentáciou projektov v spolupráci s mestom a inými organizáciami v meste a účasťou na podujatiach, ktoré organizujú, zabezpečiť informovanie širokej verejnosti o aktivitách a výsledkoch školy.

2.2 Zameranie školy

Školský obvod školy tvorí Mesto Podolíneec a Nižné Ružbachy. Škola je jedinou základnou školou v meste, preto ju navštevuje takmer celá školopovinná populácia. Keďže viac ako 90% žiakov nemá na výber inú školu, považujeme za potrebné, aby zameranie školy bolo všeobecné. Druhým dôvodom je to, že v posledných rokoch sa ustavične zvyšuje podiel žiakov, ktorí chcú po skončení základnej školy pokračovať v štúdiu na stredných školách s maturitou a my ich chceme čo najlepšie pripraviť na toto štúdium po všetkých stránkach.

Školy, na ktoré odchádzajú žiaci študovať, sú rozmanité, preto sa v príprave žiakov zameriame na čo najlepšie zvládnutie tých predmetov, z ktorých vedomosti budú potrebovať takmer na všetkých školách, a tými sú matematika, slovenský jazyk, cudzí jazyk a práca s IKT. Zároveň však dbáme aj o rozvoj manuálnych zručností žiakov, ktoré im pomôžu byť zručnými aj v praktických činnostiach. V ostatných predmetoch budeme klásť dôraz na to, aby žiaci získali všeobecný prehľad, vedeli o danej problematike komunikovať, vyhľadávať o nej informácie a zatriediť ich. V rámci implementovania pedagogického modelu školy s celodenným výchovným systémom budeme poskytovať priestor pre podporu tvorivosti žiakov.

Chceme dať žiakom široké spektrum vedomostí zladených s potrebnými kompetenciami tak, aby sa po skončení 1. stupňa základnej školy ľahšie prispôbili požiadavkám školského vzdelávacieho programu pre 2. stupeň. Individuálnou formou, tvorbou a zapájaním do projektov, samostatným pozorovaním, zapájaním do súťaží a pod., budeme žiakom vytvárať priestor na rozvoj ich individuálnych záujmov, potrieb a talentu.

Žiakom, ktorí si pre ďalšie štúdium volia úzko špecializované školy (napr. umelecké, pedagogické a pod.) umožníme prípravu na talentové skúšky formou záujmovej činnosti (napr. krúžok mladých zdravotníkov, výtvarnícky krúžok a pod.), individuálneho tréningu (napr. pred talentovou skúškou na pedagogické školy) a individuálnej prípravy z konkrétnych predmetov.

Individuálnou formou, tvorbou a zapájaním do projektov, samostatným pozorovaním, zapájaním do súťaží a pod., budeme žiakom vytvárať priestor na rozvoj ich individuálnych záujmov, potrieb a talentu. Formou záujmovej činnosti budeme naďalej vo väčšej miere podporovať rozvoj pohybového nadania žiakov.

4. Pedagogické stratégie

Pri výbere pedagogických stratégií budeme vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov, skupinovú prácu, sebahodnotenie, zážitkové učenie, kritické myslenie a pozitívne hodnotenie všetkých výkonov, nielen odpovedí a písomných prác.

Okrem klasických foriem vyučovania (vyučovacia hodina, laboratórne práce, praktické činnosti a pod.) budeme podporovať blokové vyučovanie, vyučovanie pomocou didaktickej techniky a IKT, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, ranné komunity, dlhodobé aj krátkodobé samostatné pozorovania, prezentácie a obhajobu výstupov.

Využívaním medzipredmetových vzťahov sa pokúsime dosiahnuť, aby konkrétny poznatok získaval žiak v jednom predmete a na ostatných predmetoch sa ho už naučil len využívať. To by nám malo umožniť zefektívniť výučbu prepojením viacerých predmetov a znížiť zaťaženie žiakov.

5. Zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia, vývinu v sociálne znevýhodňujúcom prostredí alebo nadania žiaka. Ich zohľadnenie zabezpečí žiakovi rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

a) žiak so zdravotným znevýhodnením, t. j.

✓ žiak so zdravotným postihnutím (mentálnym, sluchovým, zrakovým, telesným, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, ako aj s viacnásobným postihnutím),

✓ žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania)

b) žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia;

c) žiak s nadaním.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Snažíme sa vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Na efektívne vzdelávanie a uspokojenie potrieb žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečuje:

a) včasnú špeciálnopedagogickú a psychologickú diagnostiku, odporúčanie medicínskej diagnostiky, vypracovanie a vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacieho obsahu, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikáciu alternatívnych foriem komunikácie, úzku spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnych potrieb konkrétnych žiakov, vyplývajúcich z odbornej diagnostiky,

b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravu prostredia (napr. bezbariérový prístup);

c) odborný servis špeciálneho pedagóga, asistenta učiteľa a výchovného poradcu, sprostredkovanie servisu logopéda, psychológa a špeciálneho pedagóga v zariadení výchovného poradenstva a prevencie, ďalej nižší počet žiakov v triede, v prípade individuálnej integrácie zníženie maximálneho počtu žiakov v triede, odborná príprava učiteľov;

d) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Organizácia vyučovania je zameraná na individuálne, skupinové, tímové, blokované a projekčné metódy a formy:

- slovné metódy
- názorné metódy
- dramatická výchova

- vychádzky
- exkurzie
- súťaže

Žiakom so ŠVVP poskytujeme dlhší čas na splnenie úloh, ktoré sú závislé od porozumenia čítaného textu. Zadanie písomných prác a učebnej látky formálne upravujeme z dôvodu zlepšenia orientácie sa žiaka v texte a ľahšieho pochopenia úlohy. Pri písomnej forme preverovania vedomostí modifikujeme obsah a rozsah písomných prác, umožníme žiakom dlhší čas na vypracovanie, podľa potreby prečítame i zadanie textu úlohy. Žiakom v rámci možnosti umožníme prácu na PC. Písomné skúšanie sa realizuje špecifickými postupmi – jednoduché testy so stručnými a jasnými otázkami, vyznačením kľúčových pojmov, doplnovačky, práca so slovníkmi a ďalšími kompenzačnými pomôckami, krátené kontrolné diktáty. Diktáty je vhodné písať so žiakmi individuálne alebo ho nahradiť doplnovacím cvičením, prípadne odpisom textu. Vykonávanie opráv písomných prác prebieha spoločne so žiakom taktným, tolerantným prístupom. Diktáty sa neznámujú, iba sa vyznačí počet chýb.

Preferujeme ústne skúšanie, pričom pomáhame žiakovi s vyjadrovaním, rešpektujeme odpoveď na základe otázok učiteľa. Hodnotíme vedomosti zafixované viacnásobným opakovaním. Pri hodnotení prihliadame na vynaložené úsilie, svedomitosť a individuálne schopnosti žiaka.

Pri voľbe vyučovacích metód učiteľ prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov. Počas práce na vyučovaní umožníme žiakom celkový relax.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využívame **motivačné metódy**, napr.: motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačný problém alebo motivačnú demonštráciu.

Expozičné metódy využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Sú to: rozprávanie, vysvetľovanie, predĺžený výklad, rozhovor, beseda, demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž, projektová metóda.

Pri realizácii cieľov sú potrebné praktické aktivity žiakov. Dôraz kladieme na prácu s knihou a textom, samostatné vyhľadávanie učebnej látky prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie.

Z **aktivizujúcich metód** sa využíva diskusia, rozhovor, pojmové mapy a didaktické hry.

Z **fixačných metód** využívame metódy opakovania a precvičovania učiva. Táto metóda je pre našich žiakov najdôležitejšia.

Ako **organizačné formy** vyučovacích hodín volíme hodiny základného typu, motivačného, diagnostického typu a pod., terénne vychádzky, praktické aktivity a exkurzie. Žiaci môžu pracovať v skupinách, samostatne, frontálne, vo dvojiciach.

Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky. Využívame IKT vo vyučovaní na vyhľadávanie zaujímavostí o preberanom učive na internete, precvičovanie učiva pomocou rôznych edukačných programov.

5.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

V škole je každoročne okolo 20 individuálne začlenených žiakov a okolo 10% žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, v špeciálnej triede je počet žiakov určený príslušnou legislatívou.

Škola je otvorená pre všetkých žiakov so špeciálnymi potrebami, ktorí patria do nášho školského obvodu. Prijatie iných žiakov však zvažujeme podľa druhu špeciálnych potrieb, keďže plnohodnotné zabezpečenie výchovno – vzdelávacieho procesu pre žiakov so špeciálnymi potrebami je pri takom malom počte finančne náročné, často až neefektívne.

Základná škola je vybavená bezbariérovým prístupom cez všetky vchody a bezbariérovými úpravami na prvom podlaží, priestory na poschodí sú pre žiakov s vážnejším telesným postihnutím prístupné s využitím schodolezu s pomocou asistenta.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, podľa individuálneho vzdelávacieho programu (školská integrácia).

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré u neho vznikli na základe zdravotného znevýhodnenia je na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Ďalej platí:

- žiak je začlenený do bežnej triedy,
- žiak má vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program (IVVP) a vzdeláva sa podľa neho,
- IVVP obsahuje základné údaje o žiakovi vyplývajúce z odborných vyšetrení, požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy, úpravu organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu (vychádza z učebných osnov predmetu, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka), aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov a formy vzdelávania, dlhodobé a krátkodobé ciele vzdelávacieho procesu, zabezpečenie kompenzačných a špeciálnych učebných pomôcok, personálne zabezpečenie a spôsob hodnotenia a klasifikácie,

- individuálny výchovno-vzdelávací program sa môže v priebehu školského roka upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka po odborných konzultáciách zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca,
- IVVP vypracúva triedny učiteľ za pomoci a podľa pokynov školskej špeciálnej pedagogičky, IVVP sa vypracováva na obdobie jedného školského roka a vyhodnocuje sa polročne alebo podľa potreby aj skôr
- dokumentácia začleneného žiaka je vedená u školského špeciálneho pedagóga,
- pri hodnotení žiaka so ŠVVP sa postupuje podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy – Príloha č. 2 – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením v základnej škole.

Základná škola s materskou školou, Školská 2 v Podolínci spolupracuje s Centrom pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie v Starej Ľubovni, s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Kežmarku, so Súkromným centrom špeciálnopedagogického poradenstva v Starej Ľubovni, so Súkromným centrom špeciálnopedagogického poradenstva vo Vysokých Tatrách, so Súkromným centrom špeciálnopedagogického poradenstva v Huncovciach a Centrom špeciálnopedagogického poradenstva v Poprade. Priamo na škole pracuje školský špeciálny pedagóg, ktorý zabezpečuje individuálnu starostlivosť i mimo vyučovania. Na vyučovaní pracuje priamo so žiakmi so ŠVVP aj asistent učiteľa.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov aj čo najviac rozvinúť vlastné kompenzačné mechanizmy a eliminovať alebo odstrániť hendikepy vyplývajúce zo sociálneho znevýhodnenia žiakov a dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie):

- zabezpečiť odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou,
- vypracovať individuálny vzdelávací program pre integrovaného žiaka, za ktorý zodpovedá triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcim daného predmetu, školským špeciálnym pedagógom, výchovným poradcom a školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie,
- podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a individuálnej potreby uplatňovať alternatívne formy komunikácie, napr. posunkový jazyk,
- zabezpečiť v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom učiteľa a pedagogického asistenta učiteľa s cieľom systematickej terapie alebo reedukácie postihnutia,
- zohľadňovať momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia, učiteľ aktívne spolupracuje so špeciálnym pedagógom i s asistentom učiteľa,
- úzka spolupráca s rodičmi žiaka,
- dodržiavať odporúčania pri práci so žiakmi so zdravotným znevýhodnením:
 - ✓ obmedziť rušivé vplyvy z okolia najlepšie zmenou miesta na sedenie,
 - ✓ čo najčastejšie využívať očný kontakt, najmä pri zadávaní úlohy, opakovať zadanie,
 - ✓ tolerovať ťažkosti s koncentráciou pozornosti, obmedzovať rozsah práce, častejšie zaraďovať prestávky v činnosti,
 - ✓ rozčleňovať prácu na menšie celky, umožňovať prestávku a zmeny v činnosti,
 - ✓ odstraňovať časový stres,
 - ✓ čiastočný výsledok hodnotiť samostatne, častejšie chváliť, povzbudzovať,
 - ✓ dôsledné dodržanie dohodnutých pravidiel.

Škola vytvára podmienky pre používanie kompenzačných pomôcok žiakmi so zdravotným znevýhodnením – tabuľky, prehľady vzorcov, rohové zrkadielka, časové domino, Pexeso pre uši, hmatové valčeky, zmyslové domino, sluchové pexeso, hmatové pexeso, kalkulačky, číselná os, súhrn vzorcov, dyslektická tabuľka a iné.

5.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne, jazykové resp. kultúrne podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Za žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia sa považuje žiak, ktorý má vyjadrenie centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo žiak ktorý je členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a zákonný zástupca žiaka túto skutočnosť preukáže riaditeľovi základnej školy.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím (napr. využívanie individuálneho prístupu, prvky celodenného výchovno-vzdelávacieho systému);
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa, terénnych sociálnych pracovníčok a iných dostupných možností pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie a k potrebe ďalšieho štúdia;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejavovať a uplatniť svoje schopnosti,
- zabezpečenie uplatňovania metód a foriem vzdelávania zameraných na rozvoj rôznych typov inteligencií,
- podpora pracovných návykov, zameranie sa na pravidelnú a systematickú prípravu na vyučovanie, vťahnutie zákonných zástupcov do organizácie a prípravy na vyučovanie.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy) hlavne formou individuálneho prístupu, práce pedagogického asistenta a aj formou popoludňajšieho doučovania, zavedením metód vyučovania podporujúcich praktickú orientáciu žiaka v bežných životných situáciách, učením zážitkovou formou, alternatívnymi formami vzdelávania.

5.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonných charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy (školská integrácia).

Pre nadaného žiaka, ktorý je vzdelávaný v bežnej triede škola vypracuje individuálny vzdelávací program. Ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania, môžu byť individuálne vzdelávacie programy všetkých týchto žiakov rovnaké. Podmienkou je vyjadrenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania postupujú nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia, podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu obmedzení žiaka. Pri jeho príprave spolupracuje triedny učiteľ s príslušným odborným zamestnancom zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak je nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, môže byť do jeho vzdelávania zapojený aj asistent učiteľa.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov;
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

6. Učebný plán

Učebný plán inovovaného školského vzdelávacieho programu (ďalej aj „UP iŠKVP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov podľa ročníkov vrátane použitia voliteľných hodín, ktorých počet vymedzuje rámcový učebný plán štátneho vzdelávacieho programu. Voliteľné hodiny sú využité na navýšenie hodinových dotácií existujúcim vyučovacím predmetom štátneho vzdelávacieho programu a na vytvorenie nových predmetov nemecký jazyk, cvičenia zo slovenského jazyka, cvičenia z matematiky, svet práce, ochrana človeka a prírody.

6.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

6.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

Na 2. stupni majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.**

Hlavnú časť obsahu prierezových tém realizujeme v zavedenom predmete Ochrana človeka a prírody. Predmet je zavedený vo všetkých ročníkoch 2. stupňa. Vyučuje sa v časovej dotácii jednej vyučovacej hodiny týždenne a jednotlivé prierezové témy tvoria tematické celky, ktoré sa preberajú podľa časovej dotácie v učebných osnovách. Ostatné prierezové témy sú začlenené ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo sa realizujú prostredníctvom samostatných aktivít. Účinnosť pôsobenia prierezových tém zvyšujeme aj rôznymi mimoškolskými aktivitami.

III. Hodnotenie detí a žiakov

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť nielen samotné vedomosti, ale aj ich prepojenie so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení vo výchovných predmetoch, kde je potrebný istý stupeň nadania pre danú oblasť, budeme prihliadať aj na pokroky a snahu žiaka.

Hodnotenie výsledkov budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať aktuálny stav vedomostí a zručností, ale aj vývoj žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. V učebných osnovách každého predmetu určíme, ktoré výkony žiaka budeme hodnotiť a podľa akých kritérií.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv ich zdravotného znevýhodnenia žiaka na školský výkon.

Podrobnosti o hodnotení daného predmetu sú uvedené v učebných osnovách.

2. Učebný plán v základnej škole (podľa § 5 ods. 7 písm. c/ zákona)

primárne vzdelávanie - ISCED 1

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	8	7	7
	Anglický jazyk	-	0 + 1	3	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	4 + 1	4	4
	Informatika	-	-	1	1
Človek a príroda	Prvouka	1	2	-	-
	Prírodoveda	-	-	1 + 1	2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	-	-	1	2
Človek a hodnoty	Etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	-	-	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2	2	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2
Prierezové témy	Ochrana človeka a prírody	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1
Základné + disponibilné		20 + 2	20 + 3	23 + 2	25 + 1
Spolu		22	23	25	26

nižšie stredné vzdelávanie - ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín				
		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	5	5	4	5	5
	Cvičenia zo slovenského jazyka	-	-	-	-	0 + 1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	3
	Nemecký jazyk	0 + 1	0 + 1	0 + 2	0 + 2	0 + 2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4 + 1	4	5
	Cvičenia z matematiky	-	-	-	-	0 + 1
	Informatika	1	1	1	1	-
Človek a príroda	Fyzika	-	2	1	2	1
	Chémia	-	-	2	2	1
	Biológia	2	1 + 0,5	2	1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1 + 1	1	1	2
	Geografia	2	1	1	1	1
	Občianska náuka	-	1	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1
	Svet práce	0 + 1	0 + 0,5			
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2
Prierezové témy	Ochrana človeka a prírody	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1
Základné + disponibilné		24 + 3	25 + 4	26 + 4	27 + 3	25 + 5
Spolu		27	29	30	30	30

Poznámky :

1. Telesná výchova sa v prvom ročníku až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne. Triedy na druhom stupni školy sa spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25.
2. Pri vyučovaní predmetu Informatika sa trieda delí na skupiny tak, aby v skupine bolo najviac 17 žiakov.
3. Na vyučovanie predmetov svet práce a technika možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
4. V šiestom ročníku sa predmety biológia a svet práce vyučujú v párných a nepárnych týždňoch 1hodina /2 hodiny týždenne , tak aby sa dodržala časová dotácia predmetu biológia 1,5 hod. týždenne a časová dotácia predmetu svet práce 0,5 hodiny týždenne.
4. Na vyučovanie predmetu Etická výchova možno spájať do skupiny žiakov z tried rôznych ročníkov. Najvyšší počet žiakov v takto vytvorenej skupine je 15. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
5. Vyučovacia hodina má 45 minút.
6. Využitie disponibilných hodín je v Učebnom pláne znázornené za znakom +.
7. Mimo triednych a mimo školských foriem vyučovania (exkurzie, kurzy, projekty a pod.) sa žiak zúčastňuje len s informovaným súhlasom rodiča.
8. Pri vyučovaní cudzieho jazyka (anglický jazyk, nemecký jazyk) sa z dôvodu priestorových, personálnych a finančných podmienok školy trieda nedelí.